

Sygn. akt I C 2727/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2018r. w K.

sprawy z powództwa **A. S. (PESEL (...))**

przeciwko pozwanemu **Towarzystwu (...) z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość

1. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z/s w W. na rzecz powódki A. S. kwotę 15.483,55zł (piętnaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy złote 55/100) wraz z odsetkami:

a. ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 5.000,00zł (pięć tysięcy złotych 00/100) od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 483,55zł (czterysta osiemdziesiąt trzy złote 55/100) od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty,

b. ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 10.000,00zł (dziesięć tysięcy złotych 00/100) od dnia 5 września 2017r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu tytułem części nieuiszczonych wydatków:

a. od powódki A. S. kwotę 100,42zł (sto złotych 42/100),

b. od pozwanego Towarzystwa (...) z/s w W. kwotę 1.171,63zł (jeden tysiąc sto siedemdziesiąt jeden złotych 63/100),

4. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z/s w W. na rzecz powódki A. S. kwotę 1.686,89zł (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt sześć złotych 89/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 2727/16

UZASADNIENIE

W dniu 4 października 2016r. powódka A. S. skierowała do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) z/s w W. kwoty 5.483,55zł, w tym kwoty 5.000,00zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku ze zdarzeniem z dnia 15 września 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty oraz kwoty 483,55zł tytułem zwrotu utraconych dochodów w związku ze zdarzeniem z dnia 15 września 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty,

a także ustalenia odpowiedzialności na przyszłość pozwanego oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że w dniu 15 września 2015r. w K. miało miejsce zdarzenie komunikacyjne, w trakcie którego kierujący samochodem marki M. o nr rej. (...) doprowadził do zderzenia z pojazdem marki V., w następstwie którego kierująca tym pojazdem powódka doznała obrażeń ciała.

Sprawca był w dacie zdarzenia ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

W następstwie zdarzenia zdiagnozowano u powódki ogólne potłuczenia i posiniaczenia w obrębie całego ciała, uraz kręgosłupa w odcinku szyjnym, uraz kręgosłupa w odcinku lędźwiowym, a także uraz kolana i uraz głowy.

Powódka była konsultowana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K.. Powódkę zabezpieczono w kołnierz ortopedyczny oraz zalecono przyjmowanie leków. Powódce zlecono kontynuowanie leczenia w poradni specjalistycznej. Powódka została skierowana na zwolnienie lekarskie do dnia 31 października 2015r.

Powódka kontynuowała leczenie w poradniach psychiatrycznej, neurochirurgicznej i ortopedycznej.

Powódka wskutek wypadku doznała pogorszenia ogólnego stanu zdrowia, w szczególności z obszaru ortopedycznego, stanów lękowych, problemów ze snem, a także ogólnego złego samopoczucia, a ponadto ograniczeń w czynnościach życia codziennego.

Powódka nadal odczuwa skutki zdarzenia.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego. W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego przyznał powódce zadośćuczynienie pieniężne w wysokości 3.000,00zł.

W ocenie powódki tak ukształtowana kwota zadośćuczynienia jest rażąco zaniżona.

Ponadto w wyniku zdarzenia i konieczności korzystania ze zwolnienia lekarskiego powódka utraciła część wynagrodzenia, czego pozwany nie zrekomensował.

Postanowieniem z dnia 6 października 2016r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I C 2727/16 oddalił w całości wnioski powódki o zwolnienie od kosztów sądowych.

W odpowiedzi na pozew pozwany Towarzystwo (...) z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia przez stronę powodową zakresu i wysokości szkody na osobie oraz z tytułu utraconego zarobku. Pozwany zakwestionował także zasadność ustalania jego odpowiedzialności na przyszłość za skutki zdarzenia oraz termin wymagalności żądania odsetkowego.

W uzasadnieniu tego pisma procesowego pozwany wskazał również, iż kwota wypłacona powódce w toku postępowania likwidacyjnego tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do rozmiaru doznanej przez nią krzywdy.

W dniu 5 września 2017r. powódka rozszerzyła żądanie zadośćuczynienia o kwotę 20.000,00zł, do łącznej kwoty 25.000,00zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 5.000,00zł od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty i od kwoty 20.000,00zł od dnia zmiany jakościowej powództwa do dnia zapłaty.

Pozwany zakwestionował również w całości rozszerzenie żądania odszkodowawczego i wniósł o jego oddalenie w całości.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 15 września 2015r. w K., w obszarze skrzyżowania ulic (...), kierujący pojazdem m – ki M. o nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i spowodował wypadek, w ten sposób, że nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i doprowadził do zderzenia z pojazdem m – ki V. o nr rej. (...) kierowanym przez powódkę A. S., w następstwie czego powódka doznała obrażeń ciała oraz uległ uszkodzeniu mechanicznemu jej pojazd.

Sprawcę zdarzenia – kierującego pojazdem m – ki M. o nr rej. (...) ukarano w postępowaniu mandatowym mandatem karnym.

(notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k.79, 80, potwierdzenie okoliczności zdarzenia przez sprawcę szkody k. 85-87, 101-103, zdjęcia k. 90-90v, 96-97, opis sytuacji k. 119, 137, 148, oświadczenie k. 139, zeznania świadka S. M. k. 157-157v, przesłuchanie powódki A. S. k. 201-201v)

Powódka po zdarzeniu w dniu 16 września 2015r. była konsultowana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K..

U powódki w związku ze zdarzeniem rozpoznano stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego, stłuczenie głowy, stłuczenie stawu kolanowego.

U powódki zastosowano leczenie zachowawcze polegające na zastosowaniu kołnierza ortopedycznego i środków farmakologicznych.

Powódka została skierowana do poradni neurochirurgicznej i ortopedycznej i tam się konsultowała.

Powódka kontynuowała leczenie specjalistyczne, zażywała środki farmakologiczne. Powódka nie przechodziła rehabilitacji.

W momencie zdarzenia powódka pracowała zawodowo i w związku z jego skutkami była przez okres 45 dni niezdolna do pracy, tj. od dnia 17 września 2015r. do dnia 31 października 2015r. i w związku z tym korzystała ze zwolnienia od świadczenia pracy.

Wobec nie ustępowania skutków zdarzenia powódka ponownie w dniu 2 października 2015r. była konsultowana w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K..

W chwili obecnej powódka nadal odczuwa dyskomfort powypadkowy.

(karta leczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym k. 7, 9, 116, 117, 135, 138, 143, 146, karta porady ambulatoryjnej k. 8, 113, 133, 144, karta konsultacyjna pacjenta k. 10, 114, 134, 145, zaświadczenie lekarskie k. 11, 17, 42, 43, 118, 136, 147, skierowanie do szpitala k. 12, historia choroby k. 13-15, 63-65, wynik badania k. 16, 40, 44, przesłuchanie powódki A. S. k. 201-201v)

Powódka na skutek zdarzenia z dnia 15 września 2015r. doznała nieznacznego nasilenia objawów istniejących już wcześniej zaburzeń lękowo depresyjnych mieszanych.

Zaburzenia te miały nieznaczne nasilenie i nie spowodowały trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym powódki.

Zaburzenia te nie wpływały w istotny sposób na funkcjonowanie społeczne i życiowe powódki.

Aktualny stan psychiczny powódki jest dość dobry. Powódka nie wymaga i nie będzie wymagała w przyszłości leczenia psychiatrycznego i pomocy psychologicznej w związku ze zdarzeniem z dnia 15 września 2015r. Wymaga natomiast nadal leczenia zaburzeń istniejących już wcześniej.

(opinia sądowo – psychiatryczna k. 164-170, historia choroby k. 171-175)

W wyniku zdarzenia komunikacyjnego powódka doznała urazu kręgosłupa szyjnego oraz ogólnego potłuczenia. Utrzymujące się bóle tych części ciała wymagały stosowania kołnierza ortopedycznego. Powyższe objawy znaczenie ograniczały codzienne funkcjonowanie powódki przez okres od 2 do 3 tygodni. Powódka posiadała uprzednio zdiagnozowane zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne. Silny i bezpośredni uraz mógł spowodować zaostrzenie istniejących już mian i konieczność przyspieszonego leczenia chirurgicznego dyskopatii. Powódka po zdarzeniu nie wymagała pomocy osób trzecich.

Uszczerbek na zdrowiu jaki powódka doznała w wyniku obrażeń narządu ruchu na skutek urazów wypadkowych wynosi łącznie 10% i ma charakter stały.

(opinia biegłego chirurga k. 177-178, 190)

W czasie wypadku z dnia 15 września 2015r. powódka doznała uraz bezwładnościowego kręgosłupa szyjnego w mechanizmie „smagnięcia biczem”. W jego wyniku doszło do naciągnięcia aparatu mięśniowo – więzadłowego szyi skutkującego zespołem bólowym. Powódka w dacie zdarzenia posiadała zmiany zwyrodnieniowe i wypukliny dyskowe C4/C5 centralno – prawoboczną i centralno – lewoboczną na poziomie C5/C6. Powódkę leczono zachowawczo w kołnierzu ortopedycznym przez okres 1,5 miesiąca.

Powódka po zdarzeniu była samodzielna i nie wymagała pomocy osób trzecich. Dolegliwości bólowe były miernego stopnia i uległy stopniowemu wyciszeniu. Obecnie stan neurologiczny powódki jest dobry, a zgłaszane dolegliwości wynikają z samoistnej choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa i przede wszystkim patologii miejscowej w obrębie stawu barkowego lewego.

Uszczerbek na zdrowiu jaki powódka doznała w wyniku obrażeń narządu ruchu na skutek urazów wypadkowych wynosi łącznie 5% i ma charakter stały.

(opinia biegłego z zakresu neurochirurgii i neurotraumatologii k. 205-206)

W wyniku zdarzenia z dnia 15 września 2015r. u powódki zdiagnozowano stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego, stłuczenie głowy, stłuczenie stawu kolanowego prawego, a ponadto zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego – wielopoziomowa dyskopatia nie związane z wypadkiem.

Powódka po zdarzeniu nie wymagała pomocy osób trzecich. Proces leczenia powódki trwał 6 tygodni. Przed zdarzeniem powódka posiadała zaawansowane zmiany dyskopatyczne wielopoziomowe, zwyrodnienia w odcinku szyjnym. Czynnikiem urazowym spowodował zaostrzenie procesu bólowego korzeniowego w obrębie już istniejących zmian. Wymagało to leczenia zachowawczego przy użyciu kołnierza ortopedycznego.

Uszczerbek na zdrowiu jaki powódka doznała w wyniku obrażeń narządu ruchu na skutek urazów wypadkowych wynosi łącznie 5% i ma charakter stały.

(opinia z zakresu ortopedii i traumatologii k. 224-231, 253-254)

W momencie zdarzenia sprawca wypadku posiadał zawartą z pozwanym Towarzystwem (...) z/s w W. umowę odpowiedzialności cywilnej z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Powódka dokonała zgłoszenia u pozwanego zaistnienia szkody na osobie i mieniu w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach którego ustalił 2% trwałe uszczerbek na zdrowiu powódki i decyzją z dnia 17 listopada 2015r. przyznał powódce kwotę 3.000,00zł tytułem zadośćuczynienia oraz odmówił wypłaty kwoty pieniężnej stanowiącej stratę w wysokości wynagrodzenia pracowniczego.

(decyzja k. 18, 68, odpowiedź na odwołanie k. 47-48, operat częstkowy nr 2 k. 51, formularz k. 56-61, reklamacja z odwołaniem k. 62, operat częstkowy nr 1 k. 69, inf. (...) k. 71-78, 123-125, potwierdzenie zawarcia umów ubezpieczeń komunikacyjnych k. 88, 100, 141, opinia lekarska k. 108-112, przedsądowe wezwanie k. 129, wnioski o zawarcie umowy k. 142)

Powódka, w wyniku zdarzenia, poza szkodą na osobie doznała również uszczerbku majątkowego z tytułu utraconego dochodu wynikającego z różnicy pomiędzy płacą zasadniczą i zmiennymi składnikami wynagrodzenia za okres od dnia 17 września 2015r. do dnia 31 października 2015r. (45 dni), a wypłaconym wynagrodzeniem i zasiłkiem chorobowym w wysokości 483,55zł netto.

(zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości utraconych zarobków k. 19)

Sąd uznał za przydatne do ustalenia stanu faktycznego opinie główne i uzupełniające sporządzone przez biegłych psychiatrę, chirurga ogólnego, neurochirurga i neurotraumatologa oraz ortopedę i traumatologa albowiem są one pełne, jasne, zrozumiałe, wyczerpujące i kompleksowe oraz wewnętrznie spójne. Biegli w poszczególnych opiniach udzielili odpowiedzi na wszystkie postawione w tezie dowodowej pytania, sformułowania zawarte w treści każdej z opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegli przedstawili metody badawcze, materiał badawczy, na którym się oparli. Wnioski końcowe każdej z opinii są związane i precyzyjne, a ponadto wnioski tych opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłego badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegli z zakresu chirurgii ogólnej oraz ortopedii i traumatologii w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkowali się również do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnego materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Z tych samych co wskazanych powyżej względów Sąd odmówił w części przydatności do ustalenia stanu faktycznego kwalifikacji wielkości uszczerbku na zdrowiu i wartości szkody sporządzonej w postępowaniu szkodowym w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

W tym miejscu należy wskazać, iż ustalając wartość procentowego uszczerbku na zdrowiu powódki Sąd miał przede wszystkim na uwadze opinie sporządzone przez biegłych neurochirurga i neurotraumatologa oraz ortopedę i traumatologa albowiem obszar urazów powódki i ich rodzaj pozostawał w pełni zbieżny ze specjalnościami tych biegłych, którzy posiadali szersze kompetencje do wyrażania takich ocen niż biegły z zakresu chirurgii ogólnej. Ponadto istotnym pozostaje kwestia istniejących w dacie zdarzenia jednostek chorobowych powódki dotyczących dyskopatii i choroby zwyrodnieniowej.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2018.473 – j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W celu przypisania odpowiedzialności cywilnej posiadaczowi pojazdu – musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy łączący ruch pojazdu ze szkodą (art. 361 § 1 kc).

Opisana w cyt. powyżej przepisach odpowiedzialność jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, która oparta jest na założeniu, że sam ruch mechanicznego środka komunikacji stwarza zwiększone ryzyko dla otoczenia, niebezpieczeństwo wyrządzenia szkody, niezależnie od działania lub zaniechania podmiotu prowadzącego taki pojazd.

Odpowiedzialność taką uchylają jedynie okoliczności egzoneracyjne. Posiadacz pojazdu może się uwolnić od odpowiedzialności wyłącznie przez wykazanie, że szkoda powstała na skutek: siły wyższej, wyłącznej winy poszkodowanego, wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą posiadacz nie ponosi odpowiedzialności.

Wina poszkodowanego zachodzi wówczas, gdy można mu postawić zarzut niedokładania należytej staranności wymaganej od osoby rozsądnej w konkretnych okolicznościach. Wyłącza ona odpowiedzialność, gdy jako jedyna, w świetle wskazań nauki i doświadczenia życiowego, jest na tyle poważna, że może być uwzględniana, pochłaniając przy tym inne poboczne okoliczności.

Odpowiedzialność posiadacza pojazdu wykluczona jest także w sytuacji wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą ten nie ponosi odpowiedzialności. Wyłączenie odpowiedzialności z tytułu ryzyka z art. 436 § 1 kc następuje nie tylko wówczas, gdy szkoda nastąpiła wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, lecz także wtedy, gdy szkoda jest wyłącznie następstwem zawinionych działań (zaniechań) poszkodowanego i osoby trzeciej (tak SN w wyr. z dnia 6 lipca 1973r. w sprawie o sygn. akt II CR 156/73, opubl. OSPiKA 1974, Nr 5, poz. 85).

Dla przypisania odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji, którego odpowiedzialność konstruowana jest na zasadzie ryzyka, zbędne jest rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie lub bezprawne zaniechanie (tak SN w wyr. z 19 czerwca 2001r., II UKN 424/00, opubl. OSN 2003, Nr 6, poz. 155, oraz w wyr. z 14 lutego 2002r., I PKN 853/00, opubl. OSN 2002, Nr 18, poz. 4) – por. E. G., P. M. (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 7, W. 2016.

Jak już wskazano dla ustalenia odpowiedzialności za szkodę niematerialną warunkiem koniecznym jest istnienie adekwatnego związku przyczynowego między krzywdą a zdarzeniem ją wyrządzającym albowiem rolą oraz istotą związku przyczynowego jako przesłanki roszczenia o zadośćuczynienie jest ocena, czy doznana szkoda niemajątkowa może być normalnym skutkiem zdarzenia szkodzącego, przy czym stopień natężenia doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość ujemnych przeżyć, a także ich intensywność, stanowi tylko przesłankę określającą wysokość zadośćuczynienia, a nie przesłankę zasadności samego roszczenia z tego tytułu, przy przyjęciu, że treść art. 445 § 1 kc oraz art. 448 kc stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1184/13, opubl. LEX nr 1454546, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 175/14, opubl. LEX nr 1489037, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 12 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 8/14, opubl. LEX nr 1500753, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 12 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1193/13, opubl. LEX nr 1451641.

Szkoda zarówno majątkowa, jak i niemajątkowa musi pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14,

opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Zadośćuczynienie pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, czyli jego rolą jest wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) rozumianej jako cierpienie fizyczne (ból i innego rodzaju dolegliwości) i psychiczne (ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia), aby przynajmniej w ten sposób częściowo przywrócić równowagę zachwianą w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego. Okoliczność powyższa powoduje, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje w pierwszym rzędzie rozmiar i natężenie doznanej krzywdy, tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych i ujemnych doznań psychicznych, ich intensywność, nieodwracalność negatywnych skutków zdrowotnych, np. stopień i trwałość kalectwa, w tym potrzeby stałej rehabilitacji, zażywania środków farmakologicznych, utrata perspektyw na przyszłość, konieczność korzystania z opieki osób trzecich, poczucie wykluczenia i nieprzydatności społecznej, a ponadto prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz towarzyszące jej poczucie bezradności powodowanej koniecznością korzystania z opieki innych osób oraz nieprzydatności społecznej, a także wiek poszkodowanego, konieczność zmiany zatrudnienia, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, utratę kontaktów towarzyskich, zmianę trybu życia, przyzwyczajzeń, czy też sposobu spędzania wolnego czasu.

Zmierzenie rozmiaru doznanej krzywdy nie jest możliwe, gdyż krzywda stanowi subiektywne przeżycie danej osoby. Niezbędne jest wszakże odniesienie wysokości żądanej kwoty do konkretnych, obiektywnych okoliczności faktycznych w danej sprawie, a nie do subiektywnego poczucia krzywdy osoby uprawnionej.

Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Zadośćuczynienie przyznawane jest jednorazowo, zatem musi rekompensować całą krzywdę w postaci cierpień fizycznych i psychicznych już doznanych jak i tych, które w związku z doznaniem uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego, a także prognozę na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 5 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1670/13, opubl. LEX nr 1509116, wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 27 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1622/13, opubl. LEX nr 1563513, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 615/14, opubl. LEX nr 1587268, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 457/14, opubl. LEX nr 1554625, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 5 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 936/13, opubl. LEX nr 1439218, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1593/13, opubl. LEX nr 1480479, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 13 grudnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 829/13, opubl. LEX nr 1416140, wyrok s.apel. w Gdańsku z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 755/13, opubl. LEX nr 1454457

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż pomiędzy zdarzeniem i powstałą u powódki szkodą niemajątkową istnieje adekwatny związek przyczynowy, który pozostaje jedynie w pewnej zależności z istniejącymi u niej schorzeniami samoistnymi w postaci dyskopatii i choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, a ocena zdiagnozowanych u powódki schorzeń powypadkowych, ich rodzaj, charakter, rozmiar, jakość, intensywność i czas trwania, wpływ na funkcjonowanie w życiu osobistym i zawodowym oraz starania o odwrócenie ujemnych następstw oceniane przez pryzmat kwantyfikatorów decydujących o wysokości zadośćuczynienia wskazują, iż przyznana przez Sąd kwota zadośćuczynienia w wysokości 15.000,00zł, których rozmiar z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu oszacowano przy określonych przez biegłych psychiatrę na poziomie 0%, chirurga ogólnego na poziomie 10%, neurochirurga i neurotraumatologa na poziomie 5% oraz ortopedę i traumatologa na poziomie 5% oraz rodzaju, charakteru i rozmiarów cierpień fizycznych i psychicznych powódki, nie jest rażąco niska i nadmiernie wygórowana.

Odczucie krzywdy jest pojęciem subiektywnym i niewymiernym, jednak określając wysokość zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami obiektywnymi, biorąc pod uwagę szeroko rozumiane cierpienia fizyczne i psychiczne

poszkodowanego, w tym skutki jakie zdarzenie wywarło na organizmie powoda, w ograniczeniach w życiu codziennym, planach życiowych, możliwości funkcjonowania w rodzinie i w dotychczasowym środowisku. Przyznanie odpowiedniego zadośćuczynienia oznacza przyznanie takiej kwoty, która rozsądnie oceniana da się określić jako godziwa w realiach danej sprawy. Skutkiem tej oceny winno zaś być zasądzenie zadośćuczynienia, które wystarcza do złagodzenia doznanych cierpień, a zarazem nie premiuje osób o słabszej konstrukcji psychicznej, reagujących intensywniej na sytuacje traumatyczne lub też nie prowadzi do pokrzywdzenia osób o osobowości zamkniętej, kumulującej w sobie wewnętrzne emocje.

Odszkodowanie wypłacone powódce w ramach postępowania szkodowego w rozmiarze 3.000,00zł Sąd wziął pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia, co nie jest jednak jednoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę tych odszkodowań, a jego wysokość oceniana łącznie przedstawia realną, ekonomicznie odczuwalną wartość.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić źródła wzbogacenia dla poszkodowanego, a jedynym kryterium dla oceny wysokości zasądanego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Zadośćuczynienie powinno być bowiem zarazem środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy, winna ona uwzględniać aktualne warunki i przeciętną stopę życiową społeczności, w której przebywa pokrzywdzony, przy czym rozmiar szkody niemajątkowej, ustala się, uwzględniając moment wyrokowania. – por. wyrok SN z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I CSK 667/12, opubl. LEX nr 1391106, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 974/12, opubl. LEX nr 1362966, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 940/13, opubl. LEX nr 1466803, wyrok SN z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 595/13, opubl. (...) nr (...).

Powódka była również uprawniona do żądania zwrotu utraconego zarobku w wysokości 483,55zł, tj. kwoty pieniężnej stanowiącej uszczerbek w jej dochodach związanych z korzystaniem ze zwolnienia od pracy w okresie 45 dni po wypadku i uzyskiwaniem uposażenia w niższej niż standardowej wysokości.

W myśl art. 444 § 1 kc odszkodowanie obejmuje wszelkie koszty wynikłe z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Celem odszkodowania w ramach art. 444 § 1 kc jest restytucja stanu istniejącego przed wypadkiem, a jeśli jego przywrócenie nie jest możliwe, zastąpienie stanu dawnego stanem, w którym poszkodowanemu zostaną zapewnione warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu uszczerbku (por. art. 361 § 1 i 2 kc oraz art. 363 § 1 i 2 kc).

Ogranicza się jednak rozmiary obowiązku pokrycia „wszelkich kosztów” wymaganiem, aby ich żądanie było konieczne i celowe. Osoba, która doznała uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku ma zatem prawo domagać się w ramach naprawienia szkody, pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków i poniesionych strat wynikających z tego zdarzenia. Ponadto pojęcie „wszelkie koszty”, o których mowa w art. 444 § 1 kc oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić.

W tym miejscu należy wskazać, iż pozwany zaniechał wskazania dowodów, których przeprowadzenie mogłoby zmienić i zmniejszyć obraz doznanych przez powoda cierpień fizycznych i psychicznych.

Obowiązkiem stron postępowania było w ramach procesu przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenia (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność ich twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni

przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Niezasadne jest w ocenie Sądu żądanie powódki ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Roszczenie o naprawienie szkody - jak każde roszczenie majątkowe - charakteryzuje się określoną trwałością w czasie, ograniczoną jedynie terminem przedawnienia (por. art. 117 § 1 kc). Ustalenie odpowiedzialności sprawcy za szkodę przyszlą z reguły ma zapobiec przedawnieniu roszczenia oraz ma na celu wyeliminowanie lub przynajmniej złagodzenie trudności dowodowych mogących wystąpić z kolejnym procesie odszkodowawczym z uwagi na upływ czasu pomiędzy wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę, a dochodzeniem jej naprawienia.

Po wprowadzeniu w życie art. 442¹ kc powód nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, ze względu na zawartą tam regulację, która eliminuje niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta się ujawniła, przy czym powód w ramach istniejącego postępowania w żaden sposób nie wykazał, iż przy uwzględnieniu ujemnych następstw przedmiotowego zdarzenia może posiadać w przyszłości trudności dowodowe w ewentualnym przyszłym procesie, powodowanych upływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia.

W przypadku wystąpienia „nowej” szkody pozostającej w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym poszkodowany będzie mógł w terminie 3 lat od powzięcia wiadomości o jej wystąpieniu dochodzić jej naprawienia na drodze sądowej (art. 442¹ § 1 i 3 kc), dlatego jeśli powódce przysługuje roszczenie o zasądzenie świadczenia, to brak jest interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość – por. wyrok s.apel. w Krakowie z dnia 4 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1508/13, opubl. LEX nr 1540871, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 14 maja 2008r. w sprawie o sygn. akt I ACa 192/08, opubl. OSAB 2008/2-3/3.

Sąd miał również na względzie treść opinii sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania i wypowiedź specjalistów, co do możliwości wystąpienia w przyszłości negatywnych skutków w obszarze zdrowia powódki i ich rodzaju.

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki. W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 kc, wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. – por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 18 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 1150/12, opubl. LEX nr 1314923, wyrok SN z dnia 8 lutego 2012r. w sprawie o sygn. akt V CSK 57/11, opubl. LEX nr 1147804.

Wymagalne roszczenie o zadośćuczynienie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 15 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 77/14, opubl. LEX nr 1506727.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 kc oraz o znowelizowaną na podstawie art. 2 pkt 1 lit. a i art. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.1830) treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Odsetki na podstawie art. 481 kc należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 kc. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 kc albowiem orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego,

nie zaś konstytutywnego. W świetle art. 455 kc roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. – por. wyrok s.apel. w Rzeszowie z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 203/13, opubl. LEX nr 1396899, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 27 marca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 807/12, opubl. LEX nr 1306007, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 9 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 459/13, opubl. LEX nr 1416095.

Sąd miał przy tym również na względzie treść art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2018.473 – j.t. ze zm.), gdyż powołany przepis nakłada na ubezpieczyciela obowiązek spełnienia świadczenia najdalej 30. dnia od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. wyrok s.apel. we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 539/13, opubl. LEX nr 1369453, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

Wymagalność roszczenia odsetkowego dochodzonego w związku z podwyższeniem roszczenia w toku toczącego się już postępowania przysługuje powódce od daty jego zgłoszenia – por. uchwała SN z dnia 8 lipca 1993r. w sprawie o sygn. akt III CZP 80/93, opubl. OSP 1994/3/50.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 - 3 kpc oraz § 2 pkt 4 w zw. z § 21 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz w oparciu o treść art. 13 ust. 1 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2018.300 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2018.1044 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.